

<b>Студијски програм :</b> Интегрисане академске студије - Медицина
<b>Назив предмета:</b> Принципи и етика научноистраживачког рада
<b>Наставник/наставници:</b> Проф. др Татјана Јевтовић Стоиemenов
<b>Статус предмета:</b> Изборни
<b>Број ЕСПБ:</b> 4
<b>Шифра предмета:</b> 24М215.1
<b>Услов:</b> нема
<p><b>Циљ предмета</b></p> <p>Циљ предмета је да студентима омогући:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• упознавање студената медицине са основним принципима медицинске етике и процена етичких ставова у односу на специфичне медицинске проблеме</li> <li>• упознавање студената медицине са методологијом научно истраживачког рада у биомедицинским наукама</li> <li>• овладавање начелима етике у предклиничким и клиничким истраживањима</li> <li>• усвајање моралних и професионалних стандарда као и принципа етичког и професионалног понашања</li> <li>• стицање искуства у презентацији постигнутих резултата истраживања научној јавности, у писању оригиналних научних радова.</li> </ul>
<p><b>Исход предмета</b></p> <p>Стицањем предвиђених знања у области експерименталних и клиничких истраживања студент треба да се припреми за дефинисање актуелних научних проблема, припрему плана научних истраживања и саопштавање и приказивање добијених резултата јавности, као и да прихвати и поштује принципе академског интегритета у свим фазама експерименталног и клиничког истраживања и настајања научног дела.</p>
<p><b>Садржај предмета</b></p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Увод у методологију НИР-а у биомедицинским наукама. Класификација и подела науке. Информатика као научна дисциплина; значај примарних, секундарних и терцијарних публикација у припреми научних истраживања. Етичка питања у биомедицинским публикацијама: Истраживачки интегритет у науци. Грешке у науци. Улога Етичког комитета. Кодекс о академском интегритету. Поступак утврђивања неакадемског понашања. Етички принципи коришћења и чувања лабораторијских животиња. Коришћење научних информација у планирању и припреми научних истраживања. Е-медицина – примена и значај у науци. Технике добијања ткивних хомогената и субцелуларних партикула (нативних једара, митохондрија, микрозомалне фракције, цитозола) методама диференцијалног ултрацентрифугирања. Методе сепарације ћелија и субцелуларних партикула. Начини чувања и припреме материјала за морфолошка испитивања. Хистохемијске и имунохемијске методе. Биомаркери. Коришћење хуманог материјала у реализацији научноистраживачких пројеката. Избор погодног узорка: крв (серум, плазма, еритроцити, леукоцити), пљувачка, урин. Експериментални модели у гастроентерологији, нефрологији и неурологији. Пројекат хуманог генома. Лабораторијске могућности испитивања херeditарних болести. Могућност злоупотребе научних сазнања. PCR техника и испитивање генских полиморфизама у медицини. Клиничка истраживања и истраживања у општем здравству. Контролисана клиничка истраживања. Основни принципи добровољног пристања информисаног пацијента у клиничком испитивању. Приказивање јавности постигнутих резултата. Писање научног дела; оригинални научни рад; монографија. Оригинални научни рад и ревијски научни рад</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>Претраживање примарних, секундарних и терцијарних публикација, упознавање са садржајем стручних часописа. Компјутерска-online претраживања литературних података. Упознавање са кључним</p>

часописима из области медицине- могућности њихових претраживања; Самостално формулисање научног проблема, дефинисање кључних речи, претраживање литературе. Анализа прикупљених података и самосталан избор одговарајуће методологије за потенцијално истраживање. Формулисање наслова потенцијалног научног рада. Упознавање са организацијом виваријума и могућностима експерименталног рада на подесним лабораторијским животињама. Демонстрација експеримената на лабораторијским животињама. Припрема узорака за истраживање. Демонстрација одвајања плазме и серума, испирања еритроцита, хомогенизације ткива, изолације ДНК.

#### Литература

- Савић Ј. Како написати, објавити и вредновати научно дело у биомедицини. Култура, Београд, 2001.
- Gustavii B. How to write and illustrate a scientific paper. Cambridge University Press, 2003.
- Gauch H. Scientific Method in Brief. Waterstone, USA, 2012.
- Цуцић В. Основи методологије научног истраживања у медицини. Наука, Београд, 1996
- Радачић М, Башић И, Ељуга Д. Покусни модели у биомедицини. Медицинска наклада, Загреб, 2000.
- Council of Science Editors. Scientific Style and Format: the CSE Manual for Authors, Editors, and Publishers, 7th edition, Cambridge University Press UK, 2006.
- Раденковић С: Биоетика и медицина, Академска књига, Нови Сад, 2012.
- Петрушић Н, Симоновић И. Етичке и правне димензије биомедицинских истраживања, Наис-Принт, Ниш, 2014.

**Број часова активне наставе: 30** | **Теоријска настава: 15** | **Практична настава: 15**

#### Методe извођења наставе

Теоријска настава

Практична настава

#### Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	Поена 30	Завршни испит	Поена 70
активност у току предавања	<b>0-2</b>	писмени испит	70
ДОН	<b>0-8</b>	усмени испит	
Тест провере знања	<b>0-20</b>		
семинар-и			